

Bang voor 'onze banen en meiden'

FOTO: THIERRY SCHUT

In de voormalige kazerneschefferkamp, in het toen nog zelfstandige De Lier, huisden rond de eeuwwisseling enkele honderden asielzoekers. De Heulse geschiedenisstudent Daam van Dijk onderzocht waarom de lokale bevolking tegen het asielzoekerscentrum protesteerde.

RIEN VAN DEN ANKER

Hoe actueel kan een masterstudie geschiedenis zijn? In een tijd waarin vluchtelingen en asielzoekers voorpaginanieuws zijn, waarin België overweegt oude kazernes voor opvang te gebruiken, komt een Westlandse student met een onderzoek hoe Lierenaren twintig jaar terug reageerden op de komst van honderden op de vlucht zijnde buitenlanders.

„Officieel was het maximum 300, later uitgebreid tot 350, maar ik weet vrijwel zeker dat er tijden zijn geweest met zeker 500 asielzoekers,” vertelt de Heulse student Daam van Dijk. Hij schreef over het Lierse Schefferkamp, en dan vooral over het protest tegen het asielzoekerscentrum (AZC)

daar, een scriptie voor zijn masterstudie geschiedenis aan de Universiteit Leiden.

Het Lierse asielzoekerscentrum (AZC) was open van juli 1994 tot augustus 2003 op de militaire locatie aan de Hoefweg. Eerder was daar een kazerne, die na de val van de Muur niet meer nodig was. De asielzoekers kwamen uit landen als Iran, Irak en Somalië.

Voorafgaande aan het besluit of er asielzoekers zouden komen speelden bij de bevolking vier belangrijke punten, somt Van Dijk op: "We moeten ze wettelijk toelaten, we zijn bang dat ze 'onze banen en meiden' afpikken, het is onze christelijke, humanitaire plicht ze op te vangen en wat leveren ze op dan wel wat kosten ze?"

„Er was wel protest, maar het viel mee. Ik heb zelfs halverwege getwijfeld of je het wel echt protest kon noemen. En blijkbaar wende de situatie ook snel, zeker als je steeds verder vanaf de locatie ging kijken,” zo concludeert Daam. "Alleen de direct omwonenden bleven in verzet, maar iets verderop en in het Lierse centrum hoorde je steeds vaker: Het zijn toch ook mensen, we moeten ze gewoon helpen."

Sommigen wezen degenen die zich maar bleven verzetten op hun christen-zijn, ook vanaf de preekstoel. "De Lier was toen nog overwegend christelijk, het CDA had al tijden een meerderheidsrol in de politiek en de samenleving. Er waren dus mensen die geloofsgenoten van de Hoefweg op hun christelijkheid aanspraken. Zo heb ik gehoord dat vanaf de kansel een beroep werd gedaan om te helpen, om iets christelijker te worden."

Dom

Van Dijk beschrijft ook de

voorlichtingsavonden van de gemeente en andere overheidsinstellingen, zoals het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA), waarop de bezwaarmakers nogal 'sturend' werden benaderd. „Daarbij werd heel strategisch opgetreden, eerst officiële sprekers van buiten het Westland, daarna alleen schriftelijke vragen, zodat je de emoties klein kon houden. Aansluitend welbewust met extreme vragen beginnen, die zelfs de meest fervente tegenstander te gek voor woorden vond. Maar waarbij de vragensteller en de rest van de tegenstanders ook direct als een beetje dom in de hoek werden gezet."

Mede daardoor ontstond er een groeiend wantrouwen naar de overheid. Dat had ook te maken met de gemeenteraadsverkiezingen die er aan zaten te komen. Veel omwonenden hadden van de AZC-plannen gehoord, waren ervan overtuigd dat er iets speelde, dat de politici dat wisten, maar ook dat die niks zeiden omdat ze het plan over de verkiezingen heen wilden tillen. „Ik denk dat de omwonenden gelijk hadden, dat de politici een asielzoekerscentrum, zeker zo vlak voor de verkiezingen, een te heikel onderwerp vonden. In latere raadsverslagen is dat niet zo zwart-wit terug te vinden, maar na de verkiezingen had het CDA ongeveer 75 procent van de raadszetels en samen met de VVD werd het toelaten van een AZC een hamerstuk, zonder veel discussie."

Media

Daarnaast waren de media weinig kritisch en nogal gezagsgetrouw. Wel begrijpelijk vindt Van Dijk, want een journalist had toentertijd te maken met een CDA-machtsblok, waarvan hij later qua informatie puur afhankelijk was. Ook de bezwaarmakende omwonenden

waren terughoudend naar de media. Oproepen om naar het AD en De Telegraaf te gaan, werden afgedaan met de waarschuwing dat de zaak zou verharden als iedereen publicitair met de hakken in het zand zou gaan staan.

„Maar er gebeurde ook niet zo veel. In de overlegverslagen staat alleen dat er in juni 2001 iets ernstigs aan de hand was en dat dit zorgde voor spanningen. Wat precies is gebeurd, wordt niet vermeld. Later bleek een 14-jarig Koerdisch meisje dat terug moest naar Irak, zelfmoord te hebben gepleegd. Ik heb dat bericht overigens alleen in het Twentse dagblad Tubantia teruggevonden.”

Eén keer is het voortbestaan van het AZC in De Lier verlengd, uiteindelijk vertrok de laatste asielzoeker in de zomer van 2003, vlak voor het opgaan van het zelfstandige De Lier in de nieuwe gemeente Westland.

Het terrein ligt anno 2015 nog steeds braak. Er was wel een soort 'wat-als'-scenario voor ná de afbraak van het AZC. Het zou weer tuinbouwgebied worden, maar daar is het nooit van gekomen. Daam vermoedt dat de grond achterin het terrein, waar vroeger de militaire antennes stonden, mogelijk nog steeds in handen is van Defensie.